

Dane finansowe > Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok 2014 > Dodatkowe informacje i objaśnienia

> 30. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rezerwy

30. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rezerwy

w tysiącach złotych	Nota	31 grudnia 2014	31 grudnia 2013 (dane przekształcone)	1 stycznia 2013 (dane przekształcone)
Zobowiązania finansowe				
Długoterminowe zobowiązania finansowe				
Pozostałe zobowiązania finansowe:	31.1	5.549	235	1.204
<i>Zobowiązania inwestycyjne</i>		4.539	235	-
<i>Pozostałe</i>		1.010	-	1.204
Razem		5.549	235	1.204
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe				
<i>Zobowiązania z tytułu dostaw i usług</i>	31.1	1.692.839	2.395.237	2.169.408
Pozostałe zobowiązania finansowe:	31.1	191.295	189.494	247.231
<i>Zobowiązania inwestycyjne</i>		120.498	158.385	178.074
<i>Zobowiązania wobec ubezpieczycieli ⁽¹⁾</i>		19.244	3.764	3.077
<i>Rozliczenia z tytułu wspólnych przedsięwzięć (złoża norweskie) ⁽²⁾</i>		39.668	15.926	58.077
<i>Pozostałe</i>		11.885	11.419	8.003
Razem		1.884.134	2.584.731	2.416.639
Razem zobowiązania finansowe		1.889.683	2.584.966	2.417.843
Zobowiązania niefinansowe				
Długoterminowe zobowiązania niefinansowe				
Rezerwy	30.1	638.209	692.684	391.394
Dotacje		12.263	11.987	13.089
Pozostałe		1.542	782	-
Razem		652.014	705.453	404.483
Krótkoterminowe zobowiązania niefinansowe				
Rezerwy	30.1	140.219	162.938	21.256
Zobowiązania budżetowe inne niż podatek dochodowy ⁽³⁾		723.762	719.204	685.772
Dotacje		29.655	30.582	26.359
Rozliczenia z tytułu wspólnych przedsięwzięć (złoża norweskie) ⁽²⁾		-	721	55.092
Zaliczki na dostawy		1.553	31.711	4.427
Zobowiązania z tytułu programu lojalnościowego NAVIGATOR		13.367	10.961	6.006
Pozostałe		37.459	23.039	22.020
Razem		946.015	979.156	820.932
Razem zobowiązania niefinansowe		1.598.029	1.684.609	1.225.415
Razem		3.487.712	4.269.575	3.643.258

w tym:			
część długoterminowa	657.563	705.688	405.687
część krótkoterminowa:	2.830.149	3.563.887	3.237.571
- z tytułu dostaw i usług	1.692.839	2.395.237	2.169.408
- pozostałe	1.137.310	1.168.650	1.068.163

(1) Wzrost stanu zobowiązań wobec ubezpieczycieli jest związany głównie z podpisaniem przez LOTOS Petrobaltic S.A. umowy na ubezpieczenie prac związanych z zagospodarowaniem złoża B-8 w latach 2014-2016

(2) Zobowiązania spółki LOTOS Exploration and Production Norge AS (GK LOTOS Petrobaltic S.A., segment wydobywczy) z tytułu wzajemnych rozliczeń pomiędzy operatorem a uczestnikami konsorcjum na poszczególnych złożach norweskich. Informacje na temat udziału i statusu Grupy w ramach wspólnych działań w Norwegii przedstawiono w nocie 13 do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2013 (patrz „Informacja dotycząca nabycia udziałów w norweskich koncesjach wydobywczych i poszukiwawczych – Heimdal”).

(3) W tym 586.199 tys. zł zobowiązań z tytułu akcyzy i opłaty paliwowej (31 grudnia 2013: 541.957 tys. zł).

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach w przedziale 7 - 60 dni. Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim 1 miesięcznym terminem płatności. Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach miesięcznych. Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane w okresach 1 miesięcznych w ciągu całego roku obrotowego.

Analiza wrażliwości zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań na ryzyko rynkowe związane ze zmianami kursów walut została przedstawiona w nocie 32.3.1

Analiza wymagalności zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań została przedstawiona w nocie 32.5

30.1 Rezerwy

w tysiącach złotych	Rezerwy na koszty likwidacji i rekultywacji							
	Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego				Rezerwy na wyłączone z użytkowania instalacje rafineryjne i pozostałe		Pozostałe rezerwy	Razem
	Nota	Polska (1)	Norwegia	Litwa	Razem	Razem		
1 stycznia 2014 (dane przekształcone)		216.666	562.268	13.026	36.128	828.088	27.534	855.622
Utworzenie		642	-	1.074	685	2.401	29.898 (5)	32.299
Aktualizacja szacunku kosztów likwidacji		(36.396) (2)	61.198 (3)	(844)	(762)	23.196	-	23.196
Zmiany wysokości rezerw wynikające z przybliżenia czasu wykonania zobowiązania (efekt odwracania dyskonta)	9.6	2.008	17.043	669	274	19.994	432	20.426
Odsetki od funduszu likwidacji zakładu górniczego		659	-	-	-	659	-	659
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		-	(22.482)	377	-	(22.105)	(1.396)	(23.501)
Wykorzystanie		-	(120.833) (4)	-	(1.257)	(122.090)	(2.752)	(124.842)
Rozwiązanie		-	-	-	(4.564)	(4.564)	(867)	(5.431)
31 grudnia 2014		183.579	497.194	14.302	30.504	725.579	52.849	778.428
w tym:								
część długoterminowa		183.579	384.153	14.302	27.403	609.437	28.772	638.209
część krótkoterminowa		-	113.041	-	3.101	116.142	24.077	140.219

Rezerwy na koszty likwidacji i rekultywacji:

Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego Polska - rezerwy na przyszłe koszty likwidacji kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach górniczych B-3 i B-8.

Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego Norwegia - rezerwy na przyszłe koszty likwidacji kopalni ropy naftowej na złożu YME oraz kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego na złożach Heimdal.

Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego Litwa - rezerwy na przyszłe koszty likwidacji litewskich kopalni ropy naftowej.

Rezerwy na wyłączone z użytkowania instalacje rafineryjne i pozostałe - rezerwa na rekultywację oraz koszty rozbiórki i likwidacji wyłączonych z użytkowania instalacji w spółce LOTOS Terminale S.A., rezerwa na szacunkowe koszty demontażu rurociągu podwodnego eksploatowanego przez spółkę zależną Energobaltic Sp. z o.o. (GK LOTOS Petrobaltic S.A.) oraz na rekultywację terenu i usunięcie zanieczyszczeń.

(1) W tym fundusz likwidacji zakładu górniczego tworzonego zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 1994 roku - Prawo Geologiczne i Górnicze oraz Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2002 roku w celu pokrycia przyszłych kosztów likwidacji kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego.

(2) Na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa dokonała analizy kosztów niezbędnych do poniesienia w celu likwidacji morskiej kopalni ropy naftowej na Morzu Bałtyckim na obszarze górniczym B-3 w związku z otrzymanym w 2014 roku przedłużeniem koncesji wydobywczej B-3 z roku 2016 do roku 2026. W wyniku tej analizy stwierdzono, że niezbędne koszty, które Grupa poniesie przy likwidacji morskiej kopalni ropy naftowej na tym obszarze, spadły w stosunku do przewidywanych w roku poprzednim o kwotę 36.396 tys. zł.

(3) W tym efekt dokonanej przez Grupę aktualizacji szacunku rezerwy na przyszłe koszty likwidacji morskiej kopalni ropy naftowej na złożu YME, który skutkował zwiększeniem wartości aktywa likwidacyjnego i jego jednorazowym odpisem w ciężar kosztów operacyjnych skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów

w kwocie 27.743 tys. zł (patrz nota 13.1 oraz 13.1.4).

(4) Wartość dotyczy głównie wykorzystania rezerw na przyszłe koszty usunięcia platformy MOPU oraz demontażu aktywów trwałych na złożu YME w kwocie 98.611 tys. zł. Rezerwa została utworzona w związku z porozumieniem pomiędzy operatorem złoża YME - spółką Talisman i właścicielem platformy wydobywczej - spółką SBM zawartym w marcu 2013 roku (patrz także nota 35 <<http://raportroczny.lotos.pl/pl/dane-finansowe/skonsolidowane-sprawozdanie-finansowe-za-rok-2014/dodatkowe-informacje-i-objasnienia/35-zobowiazania-i-aktywa-warunkowe>> oraz 13.1.2).

(5) W tym kwota 21.901 tys. zł aktualizacji wartości rezerwy z tytułu warunkowych płatności wynikających z umowy nabycia aktywów Heimdal (transakcję nabycia pakietu aktywów Heimdal szerzej opisano w nocie 13 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2013).

w tysiącach złotych	Rezerwy na koszty likwidacji i rekultywacji							
	Nota	Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego			Rezerwy na wyłączone z użytkowania instalacje rafineryjne i pozostałe	Razem	Pozostałe rezerwy	Razem
		Polska (1)	Norwegia	Litwa				
1 stycznia 2013 (dane przekształcone)		208.298	117.132	11.695	41.770	378.895	33.755	412.650
<i>Utworzenie</i>		-	265.709 (2)	-	-	265.709	8.373	274.082
<i>Aktualizacja szacunku kosztów likwidacji</i>		(1.404)	11.995	717	-	11.308	-	11.308
<i>Zmiany wysokości rezerw wynikające z przybliżenia czasu wykonania zobowiązania (efekt odwracania dyskonta)</i>	9.6	9.041	5.085	634	263	15.023	-	15.023
<i>Odsetki od funduszu likwidacji zakładu górnictwa</i>		731	-	-	-	731	-	731
<i>Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych</i>		-	(49.975)	157	-	(49.818)	(990)	(50.808)
<i>Szacunek kosztów usunięcia platformy MOPU na złożu YME</i>		-	281.859	-	-	281.859	-	281.859
<i>Wykorzystanie</i>		-	(69.537)	-	(828)	(70.365)	(8.067)	(78.432)
<i>Rozwiązanie</i>		-	-	(177)	(5.077)	(5.254)	(5.537)	(10.791)
31 grudnia 2013 (dane przekształcone)		216.666	562.268	13.026	36.128	828.088	27.534	855.622
<i>w tym:</i>								
<i>część długoterminowa</i>		216.666	419.085	13.026	35.854	684.631	8.053	692.684
<i>część krótkoterminowa</i>		-	143.183	-	274	143.457	19.481	162.938

Rezerwy na koszty likwidacji i rekultywacji:

Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego Polska - rezerwy na przyszłe koszty likwidacji kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach górniczych B-3 i B-8.

Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego Norwegia - rezerwy na przyszłe koszty likwidacji kopalni ropy naftowej na złożu YME oraz kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego na złożach Heimdal.

Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego Litwa - rezerwy na przyszłe koszty likwidacji litewskich kopalni ropy naftowej.

Rezerwy na wyłączone z użytkowania instalacje rafineryjne i pozostałe - rezerwa na rekultywację oraz koszty rozbiórki i likwidacji wyłączonych z użytkowania instalacji w spółce LOTOS Terminale S.A., rezerwa na szacunkowe koszty demontażu rurociągu podwodnego eksploatowanego przez spółkę zależną Energobaltic Sp. z o.o. (GK LPTOS Petrobaltic S.A.) oraz na rekultywację terenu i usunięcie zanieczyszczeń.

(1) W tym fundusz likwidacji zakładu górnictwa tworzonego zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 1994 roku - Prawo Geologiczne i Górnicze oraz Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2002 roku w celu pokrycia przyszłych kosztów likwidacji kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego.

(2) Utworzenie rezerwy na likwidację w związku z nabyciem pakietu aktywów Heimdal, patrz nota 13 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2013 (patrz „Informacja dotycząca nabycia udziałów w norweskich koncesjach wydobywczych i poszukiwawczych – Heimdal”).

Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego - Norwegia

Rezerwa na likwidację i rekultywację kopalni ropy naftowej na złożu YME

Na dzień 31 grudnia 2014 roku rezerwa na likwidację i rekultywację kopalni na złożu YME zaprezentowana została w pozycji *Pozostałe zobowiązania i rezerwy* w kwocie 146.816 tys. zł (310.065 tys. NOK) i odzwierciedla dokonany na podstawie najlepszej wiedzy Grupy aktualny szacunek przyszłych kosztów usunięcia związanej z YME infrastruktury oraz kosztów na rekultywację terenu z tym związanych, przy założeniu likwidacji inwestycji w roku 2031. Na dzień 31 grudnia 2013 roku wartość rezerwy wynosiła 120.278 tys. zł (242.839 tys. NOK).

W ocenie Zarządu Spółki, wartość wykazanej w niniejszym sprawozdaniu finansowym rezerwy na likwidację infrastruktury związanej ze złożem YME i kosztów rekultywacji terenu po likwidacji kopalni, odzwierciedla niezbędny poziom zaangażowania spółki LOTOS E&P Norge AS w fazie ewentualnej realizacji scenariusza wcześniejszej pełnej likwidacji infrastruktury. Jest to konsekwencja realizowanej aktualnie fazy opracowywania planu likwidacji infrastruktury związanej ze złożem YME, przyjętej przez Konsorcjum głosami większości konsorcjantów i odzwierciedlonej w zatwierdzonym na 2015 rok budżecie projektu, uwzględniając jednocześnie obniżenie szacunku kosztów likwidacji w związku z rynkowym obniżeniem kosztów usług serwisowych dla tego typu prac. Jednocześnie spółka LOTOS E&P Norge AS prowadzi szereg działań ukierunkowanych na odejście od koncepcji likwidacji w tym przyspieszonym scenariuszu i ponowne zagospodarowanie złoża w oparciu o wykorzystanie platformy wydobywczej operującej na innym złożu.

Rezerwa związana z usunięciem wadliwej platformy MOPU ze złoża YME

Jak przedstawiono w nocie 35.1, w marcu 2013 roku operator złoża YME - spółka Talisman Energy Norge AS („Talisman”, „Operator”) i dostawca platformy MOPU (ang. Mobile Operating and Production Unit) przeznaczonej do eksploatacji złoża YME - spółka Single Buoy Moorings Inc. („SBM”) ogłosiły informację o zawarciu porozumienia w sprawie usunięcia wadliwej i ewakuowanej od połowy lipca 2012 roku platformy ze złoża YME oraz zakończenia obowiązywania wszystkich dotychczas zawartych pomiędzy stronami umów i porozumień w związku z realizacją

projektu YME. W wyniku porozumienia Grupa ujęła rezerwę na przyszłe koszty usunięcia platformy MOPU ze złoża YME w wysokości 281.859 tys. zł (526.151 tys. NOK). W latach 2013 i 2014 rezerwa została częściowo wykorzystana. W roku 2013 wykorzystanie wynosiło 69.527 tys. zł (129.787 tys. NOK), a w roku 2014 rezerwa została wykorzystana w kwocie 98.611 tys. zł (197.183 tys. NOK). Na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość rezerwy wynosiła 94.312 tys. zł (199.181 tys. NOK). Na dzień 31 grudnia 2013 była to kwota 196.319 tys. zł (396.364 tys. NOK).

Prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2014 roku kwota rezerwy, związana z usunięciem wadliwej platformy ze złoża została ustalona przy uwzględnieniu następujących założeń:

- Platforma MOPU zostanie usunięta ze złoża YME nie później niż w 2015 roku,
- Kwota rezerwy pokrywa całość zatwierdzonego przez partnerów licencji YME pozostałego do wykorzystania na dzień 31 grudnia 2014 roku budżetu na usunięcie platformy MOPU ze złoża.

Informacje na temat projektu YME i szczegóły dotyczące rezerwy na likwidację pozostałej infrastruktury podwodnej związanej ze złożem YME zostały przedstawione także w nocie 13.1.2.

Rezerwa na likwidację i rekultywację kopalń gazu ziemnego na złożach Heimdal

W związku z akwizycją w 2013 roku pakietu aktywów Heimdal na Norweskim Szelfie Kontynentalnym utworzona została rezerwa na przyszłe koszty likwidacji nabytych aktywów wydobywczych w wysokości 265.709 tys. zł (496.004 tys. NOK, patrz nota 13 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2013 „Informacja dotycząca nabycia udziałów w norweskich koncesjach wydobywczych i poszukiwawczych – Heimdal”). Planowany termin likwidacji nowo nabytych aktywów trwałych morskiej kopalni ropy i gazu na złożach projektu Heimdal i rekultywacji terenu przypada na lata 2014 - 2035. Na dzień 31 grudnia 2014 roku w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupa prezentuje ww. rezerwę w pozycji *Pozostałe zobowiązania i rezerwy* w kwocie 256.066 tys. zł (540.794 tys. NOK). Na dzień 31 grudnia 2013 roku wartość rezerwy wynosiła 245.671 tys. zł (496.004 tys. NOK).

Pozostałe rezerwy

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa ujęła rezerwę na zobowiązanie z tytułu warunkowych płatności wynikających z umowy nabycia aktywów Heimdal w kwocie 26.010 tys. zł (54.932 tys. NOK). Na dzień 31 grudnia 2013 roku wartość rezerwy wynosiła 5.089 tys. zł (10.275 tys. NOK).

Grupa ujęła rezerwę na nieuniknione koszty wynikające z wcześniej zawartej umowy na odbiór i transport ropy naftowej wydobytej ze złoża YME. Rezerwa ta utworzona była w 2012 roku w kwocie 12.492 tys. zł (22.500 tys. NOK) a w następstwie negocjacji i skrócenia terminu zakończenia kontraktu została ona częściowo rozwiązana. Wykorzystanie w 2013 roku wynosiło 5.353 tys. zł (9.992 tys. NOK) a rozwiązanie 4.912 tys. zł (9.170 tys. NOK). Na dzień 31 grudnia 2013 roku wartość rezerwy wynosiła 1.653 tys. zł (3.338 tys. NOK). W 2014 roku rezerwa została w całości wykorzystana.

Ponadto na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa wykazywała rezerwę dotyczącą postępowania sądowego z powództwa WANDEKO, którego stroną jest spółka LOTOS Paliwa Sp. z o.o. w kwocie 15.318 tys. zł (szerzej opisano w nocie 35.1).

30.2 Dotacje

w tysiącach złotych	Nota	za rok zakończony 31 grudnia 2014	za rok zakończony 31 grudnia 2013
Stan na początek okresu		42.569	39.448
Otrzymane w trakcie roku		1.238	5.196
Ujęte w skonsolidowanym wyniku	9.3	(1.889)	(2.075)
Stan na koniec okresu		41.918	42.569
<i>w tym:</i>			
część długoterminowa		12.263	11.987
część krótkoterminowa		29.655	30.582

Dotacje dotyczą głównie nieodpłatnie otrzymanych licencji oraz dotacji z EkoFunduszu na wykorzystanie gazu odpadowego z morskiej kopalni ropy naftowej do celów grzewczych.

Ponadto Grupa korzysta z pomocy rządowej w rozumieniu MSR 20 „Dotacje rządowe oraz ujawnianie informacji na temat pomocy rządowej”.

W okresie do 30 kwietnia 2011 roku Grupa była beneficjentem ulgi z tytułu produkcji biokomponentów, która wynikała z Ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2011 roku, Nr 74, poz. 397 t.j.) – art. 19a. Pomoc publiczna wynikająca z przytoczonych przepisów została zatwierdzona decyzją Komisji Europejskiej nr N 57/08 z 18 września 2009 roku w sprawie zezwolenia na pomoc operacyjną państwa w zakresie biopaliw. Ulga umożliwiała producentom biopaliw odliczanie od należnego podatku dochodowego kwoty stanowiącej maksymalnie 19% nadwyżki wartości wytworzonych biopaliw nad wartością wytworzonych paliw ciekłych o tej samej wartości kalorycznej, obliczonych według cen średnich. Zgoda Komisji Europejskiej na stosowanie ulgi wygasła 30 kwietnia 2011 roku. Nierozliczona kwota ulgi jest rozliczana w bieżących zaliczkach na podatek dochodowy od osób prawnych. Podatek odroczony dotyczący ulgi biokomponentowej został przedstawiony w nocie 10.3.

Grupa korzystała z ulgi na nabycie nowych technologii, która wynika z Ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2011 roku, Nr 74, poz. 397 t.j.) – art. 18b. Ulga umożliwiała odliczenie od podstawy opodatkowania kwoty nie przekraczającej 50% wydatków poniesionych i została rozliczona z końcem 2014 roku, a jej wpływ na niniejsze sprawozdanie finansowe Grupy był nieistotny.

